

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
20090574

Vår referanse
2009/01336-3 008

Dato
17.08.2009

Høring - rapport om smittevern i fengslene

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 19. mai 2009 om ovennevnte.

Politidirektoratet har forelagt høringen for utvalgte politidistrikt. Vi har ikke mottatt merknader innen fristen.

Politidirektoratet vil innledningsvis bemerke at rapporten *"Tilgjengelighet i norske fengsler til sterile sprøyter og spisser for injiserende rusmiddelavhengige"* virker gjennomarbeidet og belyser temaet fra mange vinkler. Bakgrunnen for utredningsarbeidet er behovet for å sikre innsatte og den øvrige befolkning beskyttelse mot overføring av allmennfarlige smittsomme sykdommer. Utredningen anslår at andelen innsatte i norske fengsler som injiserer narkotika utgjør ca 30 % av det totale antallet innsatte. Dette tilsvarer ca 1000 personer. Utredningen anbefaler at nåværende ordning med klordesinfeksjon for å sikre sterile sprøyter og spisser til innsatte i norske fengsler erstattes av en ordning som omfatter innbytte av brukte sprøyter og spisser. Pasienter som ikke er i besittelse av sprøyter og spisser skal på anmodning få tildelt slikt utstyr. Rapporten viser til eksempler fra land som har innført utdeling av sprøyter, hvor resultatene fra evalueringen har vært positive.

Politidirektoratet vil bemerke at tematikken rundt det å forsyne innsatte i norske fengsler med nye, rene sprøyter og spisser er kompleks, og setter oss i et dilemma mellom flere hensyn;

- forbudet mot narkotikabruk
- forbudet mot å besitte gjenstander som sprøyter og spisser som innsatt i fengsel
- fengselsansattes sikkerhet
- retten til fullverdig smittevernhelp
- målet om rusfrihet
- forebygging av rusbruk og kriminalitet

Forslaget om å dele ut rene sprøyter og spisser, både gjennom helsepersonell og automater, vil etter vår mening bare tjene ett av de over nevnte hensyn, nemlig å redusere faren for smitte.

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

En ordning som foreslått vil kunne oppfattes å komme i konflikt med eksisterende mål om forebygging og bekjempelse av kriminalitet. Spesielt i arbeidet mot organisert kriminalitet legges et betydelig arbeid ned i bekjempelsen av narkotikarelatert kriminalitet. Forslaget kommer også i konflikt med den generelle narkotikapolitiske målsetningen om narkotikafrie fengsler. Som utredningen påpeker er rusfrihet som mål en sterkt befestet holdning både politisk og i tiltaksapparatet.

Eksisterende ordning i Norge er at klorin eller kloramin skal gjøres tilgjengelig for innsatte for å kunne rense sprøyter og spisser. I følge utredningen er dette en fullgod løsning hvis renseprosessen gjøres nøye nok, dvs. 30-60 minutter. Utredningen viser at det ikke finnes forskning som bekrefter at det har skjedd overføring av smitte i norske fengsler i forbindelse med deling av sprøyter mellom innsatte. Tall fra Kriminalomsorgen viser i tillegg at det er en nedgang i beslagene av injiserbar narkotika (eksempelvis heroin) og sprøyter.

I forhold til det foreliggende forslaget kan man trekke paralleller til ordningen med sprøyterom, som har krevd midlertidig lovregulering med etterfølgende evaluering. Sprøyterommet i Oslo har svært få besøkende i forhold til antallet injiserende rusmisbrukere i hovedstaden. Sammen med det strafferettslige dilemmaet sprøyteromsordningen representerer, har vi vanskelig for å kunne se at en lignende ordning etableres i fengsler uten at de samme utfordringene melder seg. Når dette ses sammen med at vi ikke står overfor en dokumentert økt smittefare (ingen tilfeller) og at det samtidig gjøres færre beslag av narkotika og sprøyter ved inspeksjon i fengselet, vil ikke en slik ordning som foreslått være å anbefale verken fra et kostnadsperspektiv eller strafferettslig perspektiv.

Med bakgrunn i det ovennevnte kan ikke Politidirektoratet støtte forslaget om innføring av en ordning hvor sprøyter og spisser til injisering av narkotika blir tilgjengeliggjort i fengslene via helsepersonell og automater.

Med hilsen

Vidar Reivik
ass. politidirektør

Bjørn Arne Helland
feng. seksjonssjef

Saksbehandler:
Bente Storruste
Tlf: +47 23364223